

випадку працівник розуміє, що працює сам на своє благополуччя, котре він отримає у пенсійному віці.

Література

1. Закон України «Про оплату праці» від 20.04.1995, ред. від 26.10.2014;
2. *Мельник Т.Г.* Облік, аналіз та аудит праці і її оплати : дис. канд. екон. наук: 08.06.04 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2005. — 284 арк.
3. *Семикіна М.В.* Конкуренція і конкурентоспроможність на ринку праці: методологія визначення // Демографія та соціальна економіка. — К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН.
4. Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці // Збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. — 21.02. 2013 р. — 532 арк.

Кошова А. В., студентка ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Кузьмінський Ю. А., д.е.н.,
професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку

ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

В умовах становлення ринкових відносин в Україні та світовій глобалізації перед правоохоронними органами постає проблема протидії правопорушенням, що можуть здійснюватись суб'єктами господарської діяльності. У зв'язку з цим їм необхідно мати спеціальні економічні знання або використовувати послуги судово-економічних експертів. Експертна практика сьогодні свідчить про те, що більшість справ, які надходять експертам для проведення експертиз, пов'язані зі зловживаннями шляхом внесення до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей чи іншого підроблення документів, що в подальшому призводить до викривлень у фінансовій звітності підприємств [1, с. 131].

Метою роботи є висвітлення фінансової звітності підприємств як об'єкта судово-економічної експертизи, а також розгляд методів її дослідження.

Фінансова звітність — це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [2].

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів [2].

Враховуючи те, що чинне законодавство надає альтернативні варіанти методів обліку, то підприємство може самостійно вибрати найбільш підходящий для специфіки його діяльності (наприклад, метод нарахування амортизації, метод оцінки вибуття запасів тощо), експерт-економіст повинен це розуміти та під час проведення дослідження фінансової звітності, в першу чергу, ознайомитись і проаналізувати установчі документи підприємства та Наказ про облікову політику.

Далі експерт досліджує первинні бухгалтерські документи, що надані йому органами, які призначили проведення експертизи, та підтверджують здійснення операцій, що відображенні з порушенням чинного законодавства України та цікавлять слідство.

Важливим аспектом під час проведення експертизи є встановлення доказового значення всіх первинних документів та реєстрів обліку. Згідно з Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [3], для того щоб документ мав юридичну силу і доказовість, він має містити всі передбачені обов'язкові реквізити. До них належать: найменування підприємства, установи, від імені яких складений документ; назва документа (форми); дата і місце складання; зміст та обсяг господарської операції; одиниця виміру господарської операції (у натуральному та/або вартісному виразі); посади і прізвища осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий чи електронний підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Для того, щоб дати повну та обгрунтовану відповідь на питання, що поставлено перед ним органами досудового слідства чи судом, експерт повинен провести дослідження з використанням як загальнонаукових, так і специфічних прийомів. До них належать:

- ✓ розрахунково-аналітичні прийоми: економічний аналіз, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи;
- ✓ документальні прийоми: формальна й арифметична перевірка документів, нормативно-правова оцінка відображених у документах господарській операцій, зустрічна перевірка, взаємний контроль.

Проте, особливо важливими під час дослідження фінансової звітності є такі методи: зіставлення, економічний аналіз і взаємний ко-

нтроль. Судовий експерт повинен зіставляти дані фінансової звітності з відповідними регістрами синтетичного обліку, а останні, в свою чергу, з даними аналітичного обліку та первинними документами, що відображають ті операції, які цікавлять слідство.

Отже, можна зробити висновок про те, що експерт-економіст під час проведення дослідження стикається з проблемою вибору правильної методики, яка б забезпечила дотримання одних з найголовніших принципів судово-експертної діяльності, а саме повноти дослідження, а також допустимості використання методів, засобів і способів проведення експертного дослідження. Для цього йому завжди необхідно застосовувати методи дослідження документів у певному взаємозв'язку, який забезпечить повноту та правильність дослідження.

Література

1. *Чередніченко А. В.* Фінансова звітність підприємства як об'єкт дослідження при проведенні судово-економічних експертиз // Збірник інформаційно-консультативних матеріалів. — 2014. — С. 131–137.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 19. 07. 1999 р., зі змінами. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну України від 24.05.1995 р. № 88, зі змінами. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
4. Судово-бухгалтерська експертиза. Навч. посіб / Гуцаленко Л. В., Михальчишина Л. Г., Сидорчук В. М., Пентюк І. К. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 352 с.
5. *Скорба О. А.* Судово-бухгалтерська експертиза фінансових результатів // Зб. наук. праць. — 2013. — С. 45.

Красна І. О., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Федорченко О.Є., к.е.н.,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Відомо, що загальним мірилом кількості затраченої праці для всіх видів суспільно корисної діяльності людей є робочий час.